

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΜΙΓΑΔΙΚΟΥΣ
Επιμέλεια Αιμίλιος Βλάστος Μαθηματικός

ΘΕΜΑ 1ο : Ε.Μ.Ε 2010

Θεωρούμε τους μιγαδικούς αριθμούς $z(t) = \frac{1}{2+ti}$

Να αποδείξετε ότι:

α) $z(t) + \overline{z(t)} = 4z(t) \cdot \overline{z(t)}$

β) Ο γεωμετρικός τόπος των εικόνων των μιγαδικών αριθμών $z(t)$ είναι ο κύκλος με κέντρο το σημείο $K(1/4, 0)$ και ακτίνα $\rho=1/4$, εξαιρουμένου του $O(0,0)$

γ) Οι εικόνες των μιγαδικών αριθμών $z(t)$ και $z\left(\frac{-4}{t}\right)$ είναι αντιδιαμετρικά σημεία του προηγούμενου κύκλου.

δ) Οι εικόνες των μιγαδικών αριθμών $z(1)$, $z(-4)$ είναι αντιδιαμετρικά σημεία του προηγούμενου κύκλου.

ii) Οι εικόνες των μιγαδικών αριθμών $z(1)$, $z(-4)$ και $z(2010)$ είναι κορυφές ορθογωνίου τριγώνου.

Υπόδειξη: γ) αντιδιαμετρικά σημαίνει έχουν απόσταση 2ρ μήκος διάμετρο

δ) σχήμα, αρκεί το $z(2010)$ να είναι διαφορετικό από τα άλλα

ΘΕΜΑ 2ο : Ε.Μ.Ε 2010

Έστω ο μιγαδικός αριθμός $z = \lambda(1+i) + 1-i$

α) Να βρείτε την εξίσωση της γραμμής στην οποία ανήκει η εικόνα του z .

β) Για ποια τιμή του λ , το $|z|$ γίνεται ελάχιστο;

γ) Υποθέτουμε ότι $\lambda > 0$. Αν $|z| = 2\sqrt{2}$ και $w = \frac{z}{\sqrt{3}-i}$ τότε:

i) Να αποδείξετε ότι $\lambda = \sqrt{3}$ και $w = 1+i$

ii) Να βρείτε τις τιμές του θετικού ακέραιου αριθμού n , ώστε $w^{2n} \in \mathbb{R}$

Υπόδειξη: $\chi - \psi = 2$, $\lambda = 0$, η εύρεσή του γεωμετρική, ή αλγεβρική με βάση συνάρτηση για το ελάχιστο, $n = \{2, 4, 6, \dots\}$

ΘΕΜΑ 3ο : Ε.Μ.Ε 2010

Δίνονται οι μιγαδικοί z, u, w που ικανοποιούν τις σχέσεις $|z| = \sqrt{2}$, $\operatorname{Re}\left(\frac{u+3i}{u-3i}\right) = 0$, $u \neq 3i$ και

$$(w + 2)^8 = 16(w + 1)^8$$

α) Να αποδείξετε των $|w| = \sqrt{2}$, $|u| = 3$

β) Να αποδείξετε ότι $z+w+u \neq 0$

γ) Να αποδείξετε ότι $|z+w+u| = \frac{1}{6} |2zu+2uw+9zw|$

Υπόδειξη: α) $(w+2)^8 = 16(w+1)^8$ δεν διώχνω τους εκθέτες, αλλά παίρνω μέτρα β) απαγωγή σε άτοπο με βάση την τρ. ανισότητα

ΘΕΜΑ 4ο : Ε.Μ.Ε 2010

Δίνονται οι μιγαδικοί z, u, w . Αν ισχύουν $|z|=|w|=|u|=1$ και $z+u+w \neq 0$ και $z^2+w^2+u^2=0$ τότε να δείξετε ότι

α) $|z^2+w^2|=|w^2+u^2|=|z^2+u^2|$

β) $\frac{1}{z^2} + \frac{1}{w^2} + \frac{1}{u^2} = 0$

γ) οι εικόνες των z, u, w , $z \cdot u \cdot w$ και $\frac{z \cdot u + z \cdot w + u \cdot w}{z+u+w}$ είναι ομοκυκλικά σημεία

δ) $|z+u+w|^2=2$

Υπόδειξη: γ) z, u, w , ανήκουν σε δεδομένο κύκλο, αρκεί και τα άλλα να ανήκουν σε αυτόν.

ΘΕΜΑ 5ο : Ε.Μ.Ε 2010

Έστω οι μιγαδικοί $z = 2 + \sin(\pi t) + (5 + \eta \mu(\pi t))i$, $t \in (0, +\infty)$

α) Να δείξετε ότι $|z-2-5i|=1$

β) Να βρείτε τη μέγιστη και την ελάχιστη τιμή του $|z|$

γ) Να εξετάσετε αν υπάρχει $t \in [0, +\infty)$ τέτοιος, ώστε η εικόνα του z να βρίσκεται πάνω στην ευθεία $y=x$

δ) Έστω $w \in \mathbb{C}$ τέτοιος ώστε $|w-1|=|w-i|$, Να δείξετε ότι $|z-w| \geq 3 \frac{\sqrt{2}}{2} - 1$

Υπόδειξη: α) λύστε ως προς $z-2-5i$, β) $29^{1/2} \pm 1$ γ) δεν επαληθεύεται δ) απαιτείται σχήμα, ο γ. τόπος του w

ΘΕΜΑ 6ο : Ε.Μ.Ε 2010

α) Αν η εικόνα του μιγαδικού z ανήκει σε κύκλο με $K(0,0)$ και $\rho=1$ να δείξετε ότι το ίδιο ισχύει και για την εικόνα του μιγαδικού $w = \frac{1-2z}{z-2}$, $z \neq 2$

β) Αν $z=x+\psi i$, $x, \psi \in \mathbb{R}$ να δείξετε ότι $|z-w|=2 \cdot \sqrt{\frac{1-x^2}{5-4x}}$, $x \in [-1, 1]$

γ) Να βρείτε τους μιγαδικούς z, w ώστε το $|z-w|$ να είναι μέγιστο και να βρείτε την μέγιστη τιμή του

Υπόδειξη: γ) Αν είχαμε τον μιγαδικό u στον ίδιο κύκλο το μέγιστο του $|z-u|$ είναι η διάμετρος του κύκλου $=2$, αλλά τα z, w είναι αλληλοεξαρτώμενα, δηλαδή η εικόνα του w δεν ελεύθερο σημείο, οπότε το μέγιστο του $|z-w|$ δεν προσεγγίζεται γεωμετρικά αλλά με Max-min συνάρτησης.

ΘΕΜΑ 7ο Μαυρίδης Γ.

Δίνεται τρίγωνο OAB , $O(0,0)$ και A, B οι εικόνες των μιγαδικών z_1, z_2 .

Αν ισχύει $z_1^2 + z_2^2 = z_1 \cdot z_2$ τότε να δείξετε ότι ισχύει α) $z_1^3 + z_2^3 = 0$ και ότι $(z_1 - z_2)^2 = -z_1 \cdot z_2$

β) Το τρίγωνο OAB είναι ισόπλευρο

γ) αν επιπλέον $|z_2| = 2$ τότε να δείξετε ότι

i) $|z_1 - z_2| \leq 4$ ii) $|z_2 - z_3| + |z_3 - z_4| + |z_4 - z_1| < 4\pi$ όπου z_3, z_4 μιγαδικοί με εικόνες Γ, Δ , που είναι σημεία ομοκυκλικά των A, B και το $AB\Gamma\Delta$ είναι κυρτό τετράπλευρο

Υπόδειξη: γ) η περίμετρος ενός κυρτού τετράπλευρου είναι μικρότερη από την περίμετρο του εγγεγραμμένου κύκλου

ΘΕΜΑ 8 Μαυρίδης Γ.

Δίνεται η συνάρτηση $f(z) = z + \frac{4}{z}$, z μιγαδικός διάφορος μηδέν.

α) Βρείτε τους z_1, z_2 ώστε $f(z) = 2$

β) Βρείτε τον $z_3 = \frac{z_1^4 \cdot z_2 + z_1 \cdot z_2^4}{32}$

γ) Περιγράψτε που βρίσκονται οι εικόνες των z_1, z_2, z_3

δ) Αν $|f(z)| = |z|$, $z \neq 0$ τότε

i) Βρείτε τον γ. τόπο των μιγαδικών z

ii) Αν w, u δύο από τους μιγαδικούς του προηγούμενου γ. τόπου με επιπλέον

$\text{Im}(w) \cdot \text{Im}(u) < 0$ τότε βρείτε την ελάχιστη τιμή του $|w-u|$

Υπόδειξη: γ) ισόπλευρο τρίγωνο εγγεγραμμένο ...δ) να σχεδιαστεί η υπερβολή $\psi^2 - \chi^2 = 2$, $\min = 2 \cdot 2^{1/2}$

ΘΕΜΑ 9 Δ. Ντρίζος

Δίνονται οι μιγαδικοί u, v, w που έχουν ίσα μέτρα $k > 0$ και ο $z = \frac{uv + vw + wu}{u + w + v}$

Να δείξετε ότι: α) $\bar{z} = \frac{k^2}{z}$ β) οι εικόνες των z, u, v, w ανήκουν στον ίδιο κύκλο C

γ) ο αριθμός $(\bar{u} + w)(\bar{v} + v)(\bar{v} + u)$ είναι πραγματικός

δ) ο αριθμός $\frac{w^3 + v^3}{(w-v)^3}$ είναι φανταστικός.

ε) οι εικόνες των $(\bar{u} + w)(\bar{v} + v)(\bar{v} + u)$, $\frac{w^3 + v^3}{(u-v)^3}$, $\frac{w^3 + v^3}{(v-w)^3}$ σχηματίζουν ισοσκελές

τρίγωνο.

* Να δικαιολογήσετε ότι το ε) ισχύει όταν μεταξύ των εικόνων των u, v, w δεν υπάρχουν δύο που να είναι αντιδιαμετρικά σημεία του κύκλου C ή δεν είναι άκρα χορδής παράλληλης προς τον $\chi\chi$.

ΘΕΜΑ10 Δ. Ντρίζος

Δίνονται οι μιγαδικοί $z_1 = 3\alpha + 10\beta i$, $z_2 = 3\gamma + 10\beta i$,

ώστε $|z_1 - z_2| = |z_1 + z_2|$, όπου α, β, γ πραγματικοί και $\beta \neq 0$.

Θεωρούμε την $f(x) = 5x^7 + 4x^5 - 3\alpha\gamma x$, x είναι πραγματικός

Να δείξετε ότι:

α) $100\beta^2 + 9\alpha\gamma = \operatorname{Re}(\bar{z}_1 \cdot z_2) = 0$

β) οι εικόνες των z_1, z_2 δεν είναι σημεία των αξόνων του μιγαδικού επιπέδου και ότι οι διανυσματικές τους ακτίνες τέμνονται κάθετα.

γ) Ορίζεται η αντίστροφη συνάρτηση της f και να λύσετε την εξίσωση $f^{-1}(x) = 0$

δ) οι $w_1 = \frac{z_1}{z_2}$, $w_2 = \frac{z_2}{z_1}$ είναι φανταστικοί με $\operatorname{Im}(w_1) = \frac{30\beta(\gamma - \alpha)}{9\gamma^2 + 100\beta^2}$

$$\operatorname{Im}(w_1) = \frac{-30\beta(\gamma - \alpha)}{9\alpha^2 + 100\beta^2}$$

ε) Αν επιπλέον $\alpha = -\gamma$ τότε δείξτε ο εικόνες των w_1, w_2 ισαπέχουν από την εικόνα του αριθμού -1

ΘΕΜΑ11 πανελλαδικές 2012 επαναληπτικές

Δίνεται ο $z \neq -1$ μιγαδικός και ο φανταστικός $w = \frac{z-1}{z+1}$ Να δείξετε ότι:

α) $|z|=1$ β) ο αριθμός $(z - \frac{1}{z})^4$ είναι πραγματικός.

γ) $\left(\frac{1}{z_1} + \frac{1}{z_2}\right)(z_1 + z_2) \leq 4$ όπου z_1, z_2 μιγαδικοί του α' ερωτήματος

δ) Οι εικόνες του u ανήκουν στην υπερβολή $\chi^2 - \psi^2 = 1$ όπου $u - ui = -w + \frac{i}{w}$, $w \neq 0$

Υπόδειξη: γ) πράξεις δ) ο w είναι φανταστικός οπότε βρίσκουμε τον u

ΘΕΜΑ12 πανελλαδικές 2010 επαναληπτικές

z_1, z_2 είναι οι ρίζες βθμιας εξίσωσης με πραγματικούς συντελεστές με $z_1 + z_2 = -2$, $z_1 \cdot z_2 = 5$

α) Βρείτε τους z_1, z_2

β) Αν $|w - z_1|^2 + |w - z_2|^2 = |z_1 - z_2|^2$ να δείξετε ότι ο γ. τόπος των εικόνων του w είναι ο κύκλος $(\chi + 1)^2 + \psi^2 = 4$

γ) Από τους μιγαδικούς του β) ερωτήματος βρείτε αυτούς ώστε: $2\text{Re}(w) + \text{Im}(w) = 0$

δ) Αν w_1, w_2 μιγαδικοί του β) ερωτήματος με $|w_1 - w_2| = 4$ τότε να δείξετε ότι $|w_1 + w_2| = 2$

υπόδειξη δ) σχήμα, τα $|w_1 - w_2| = 4$, $|w_1 + w_2|$ εκφράζουν αποστάσεις, να γίνει σχήμα

ΘΕΜΑ13 πανελλαδικές 2011

Δίνονται οι μιγαδικοί z, w , $z \neq 3i$ ώστε $|z - 3i| + |\bar{z} + 3i| = 2$ και $w = z - 3i + \frac{1}{z - 3i}$

α) βρείτε τον γ. τόπο των εικόνων του z

β) να δείξετε ότι $\bar{z} + 3i = \frac{1}{z - 3i}$

γ) να δείξετε ότι ο w πραγματικός και ότι $-2 \leq w \leq 2$

δ) $|z - w| = |z|$

υπόδειξη α) $|z - 3i| = 1$ β) από το α) γ) $w = z + \bar{z}$ δ) αν $z = \chi + \psi i$ τότε $w = 2\chi$ ενώ το χ έχει πεδίο ορισμού... (σχήμα)

ΘΕΜΑ14

Δίνονται οι μιγαδικοί z, w, u με $|z| = 3$, $|w| = 4$, $|u| = 5$, $z + w + u = 0$ και A, B, Γ αντίστοιχα οι εικόνες τους

α) να δείξετε ότι $16z^2 + 9w^2 = 0$

β) να δείξετε ότι το τρίγωνο $AB\Gamma$ είναι ορθογώνιο

ΘΕΜΑ15

Δίνονται οι μιγαδικοί z, w με $|z + w| = |z - w|$. Αν A, B αντίστοιχα οι εικόνες τους

α) να δείξετε ότι τα τρίγωνα ABO είναι ορθογώνιο, O η αρχή του μιγαδικού επιπέδου.

β) $\text{Re}(z \cdot \bar{w}) = 0$

γ) Αν επιπλέον $|z| = |w|$ τότε να δείξετε ότι $|z + w|^2 + |z - w|^2 = 4|w|^2$

υπόδειξη α) Γεωμετρικά (κανόνας παρ/μου) β) και από τη σχέση του Π.Θ.

ΘΕΜΑ16

Δίνονται οι μιγαδικοί z, w με $|w| \neq 0$ να δείξετε ότι το τρίγωνο $AB\Gamma$ είναι ισόπλευρο όπου A, B, Γ είναι αντίστοιχα οι εικόνες των μιγαδικών $z + w$, $z - w$, $z + i\sqrt{3}w$

Υπόδειξη: Αλγεβρικά

ΘΕΜΑ17

Δίνονται οι μιγαδικοί z, w με $|z+w| = |z| = |w|$, $|z| \neq 0$

να δείξετε ότι $|z-w| = \sqrt{3}|z|$

υπόδειξη: Γεωμετρικά(κανόνας παρ/μου) ή αλγεβρικά

ΘΕΜΑ18

Δίνεται η συνάρτηση $f(z) = [(2+i)z+4](iz-1)$, z μιγαδικός .

α) Αν $w = f(1)+4f(-1)+20$ τότε να βρείτε τον φυσικό αριθμό n ώστε $|w^n| = 16$

β) Αν $f(iz) = z+1$ τότε να βρείτε τον μιγαδικό z

γ) Αν $\left| \frac{f(z)}{z+i} \right| = 2\sqrt{5}$ τότε να βρείτε τον γ . τόπο των εικόνων του z .

Υπόδειξη: $v=8$ β) i ή $1+2i$ γ) κύκλος κέντρου $(-8/5, 4/5)$, $\rho=2$

ΘΕΜΑ19

Δίνεται η συνάρτηση $f(z) = \frac{z^2-1}{z+z}$, z δεν είναι φανταστικός, να δείξετε ότι

α) $\overline{f(z)} = f(\bar{z})$ και $|f(z)| = |f(\bar{z})|$

β) Αν $f(z)$ φανταστικός τότε

i) να βρείτε τον γ . τόπο των εικόνων του z , ποια είναι η ελάχιστη τιμή του $|z|$ και ποιοι μιγαδικοί την έχουν.

ii) Βρείτε τον γ . τόπο των εικόνων του μιγαδικού $w = z+2-i$

iii) Αν $|z|=3$ τότε να βρείτε τον γ . τόπο των εικόνων του μιγαδικού $w = z+2-i$

Υπόδειξη: β) i) υπερβολή. c: $x^2 - y^2 = 1$ ii) 4σημεία iii) υπερβολή

ΘΕΜΑ20

Δίνεται η εξίσωση $z^2 - z + 1 = 0$, z μιγαδικός και z_1, z_2 οι ρίζες της.

α) Βρείτε τον μιγαδικό $w = \frac{z_1 + z_2 - i}{iz_1 z_2 - 1}$

β) Αν A, B, Γ οι εικόνες των z_1, z_2, w τότε να δείξετε ότι το τρίγωνο ΓAB είναι ισοσκελές

γ) Να δείξετε ότι $z_1^3 + z_2^3 = -2$ και ότι $(z_1^{10} + z_2^{10}) \cdot \left(\frac{1}{z_1^{10}} + \frac{1}{z_2^{10}} \right) = 1$

Υπόδειξη: ένας τρόπος με S, P και άλλος να βρείτε τον z^3

ΘΕΜΑ21

Αν $(1+iz)^{2014} = \frac{2+3i}{\sqrt{5+2i\sqrt{2}}}$, z μιγαδικός. Να δείξετε ότι

- α) Οι εικόνες του z ανήκουν σε κύκλο.
β) ο z δεν είναι πραγματικός

Υπόδειξη: α) μέτρα, β) απαγωγή σε άτοπο

ΘΕΜΑ22 Ορίζοντες

Δίνεται η f παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και ο μιγαδικός z του οποίου η εικόνα κινείται πάνω στην C_f . Για τον z ισχύει $e^{\operatorname{Im}(z)} + \operatorname{Im}(z) = \operatorname{Re}(z) + 1$

- α) i. Να δείξετε ότι $f(0) = 0$ και
ii. να βρείτε τον μιγαδικό με το ελάχιστο μέτρο
β) Να δείξετε ότι η f είναι κοίλη.
γ) Αν $\operatorname{Re}(z) > 0 \Rightarrow \operatorname{Im}(z) < \frac{\operatorname{Re}(z)}{2}$
δ) Αν $w = \operatorname{Im}(z) + i\operatorname{Re}(z)$ τότε βρείτε τον γ.τ. των εικόνων του w .
ε) Αν $w \neq 0$ και $8^{\operatorname{Re}(w)} - 7^{\operatorname{Re}(w)} = 5^{\operatorname{Re}(w)} - 4^{\operatorname{Re}(w)}$, τότε $w = 1 + ie$

Υπόδειξη: α) $z = x + if(x)$, η C_f διέρχεται από το $O(0,0)$ και είναι γν. αύξουσα (φανταστείτε το σχήμα).
γ) ΘΜΤ, δ) σχετίζεται με την f^{-1} , ε) ΘΜΤ

ΘΕΜΑ23 Δ.Ντριζος

Έστω οι μιγαδικοί αριθμοί z που οι εικόνες τους ανήκουν στον κύκλο με κέντρο την αρχή των αξόνων και ακτίνα 1. Να αποδείξετε ότι:

- α) και οι εικόνες των μιγαδικών αριθμών $w = \frac{az-i}{iz+a}$
όπου $a \in \mathbb{R} - \{-1, 1\}$, ανήκουν στον ίδιο κύκλο.
β) $|w-z| \leq 2$ και $|z^2+1| \leq 2|iz+a|$
γ) Αν $a=0$ βρείτε τους w, z ώστε $|w-z|=2$
*δ) Αν $a=0$ βρείτε τους z ώστε $|z^2+1|=2|iz+a|$